

ного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 06 березня 2022 року № 209. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/209-2022-%D0%BF#Text>

5. Юдіна Н. Відкриття та закриття ФОП (бізнесу) під час воєнного стану: Бухгалтерія та юриспруденція. URL: <https://www.bip.net.ua/articles/vidkryttya-ta-zakryttya-fop-biznesu-pid-chas-voynennogo-stanu/>

6. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20 листопада 2012 року № 5492-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17#Text>

7. Баранова О. Як здійснюється державна реєстрація юр осіб та ФОП в умовах воєнного стану: ЮК «НОБІЛІ»/liga Zakon. URL: https://biz.ligazakon.net/news/209862_yak-zdysnyutsya-derzhavna-restratsiya-yurosb-ta-fop-v-umovakh-vonnogo-stanu

Тітаренко Петро Сергійович,

студент 4-го курсу факультету прокуратури та слідства

Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: *к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського права і процесу Згама А. О.*

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Ми впевнені в тому, що початок 24.02.2022 війни на території нашої держави зумовило ряд змін в життєдіяльності абсолютної кожної структурної одиниці в державі. Одна із центральних та найважливіших – економічна, також зазнала змін. Найважливішим напрямком у регулювання державою економіки у воєнний час вбачається регулювання економічної безпеки. Дослідження питання особливості економічної безпеки нашої держави в умовах воєнного стану є надзвичайно актуальним, адже від цього сильно залежить подальша доля України.

Так, саму економічну безпеку України слід розуміти як явище цілісне, яке створюється внаслідок синтезу таких непростих процесів, як погодження національних інтересів, протиставлення загрозам і ресурсне забезпечення в межах наявних об'єктивних і суб'єктивних обмежень, властивих даній системі.

Визначення «економічна безпека» здебільшого може бути виражена через такі явища, як економічні загрози, до числа яких слід

віднести економічну злочинність (вона створюється в умовах, коли є реальна можливість заміняти чи протистояти законній економіці та уособлює основні недоліки стану останньої [1, с. 264].

Для того, аби більш детально розібратися в наявному стані економічної безпеки науковці та практики використовують ряд інструментів та засобів. Як стверджують дослідники, одним із найбільш результативних інструментів є моніторинг.

Цей метод дослідження характеризується тим, що має певну технологію проведення спостереження за економічними процесами, явищами у державі під час воєнного стану.

Досліджуючи сучасні наукові позиції з питання економічної безпеки держави в умовах воєнного стану гарантовано можна наштотуватися на правильну та влучу думку, відповідно до якої економічною безпекою традиційно розуміють як здатність а також можливість для економіки країни розвиватися в умовах конфліктів, невизначеності, ризиків стосовно умов існуючої дійсності.

Якщо розглядати економічну безпеку в розрізі її зовнішнього та внутрішнього розуміння, то слід виділити важливість внутрішніх аспектів економічної діяльності держави. До них, зокрема, можна віднести збереження нормального функціонування продовольчого сегменту економіки, оскільки актуальність і важливість нормального забезпечення громадян продовольством в умовах війни дуже складно переоцінити [2, с. 33].

Разом з тим, слід переймати міжнародний досвід в питаннях економічної безпеки, зокрема і в умовах воєнного стану. Так, ООН проголошує такі благородні цінності людства та суспільства, як подолання бідності, поширення загальної освіти, розвиток глобального партнерства [3, с. 257].

Тому надзвичайно важливо навіть в умовах війни продовжувати забезпечувати гідний рівень освіти, при чому різного виду: дошкільна, шкільна, вища, позакласна та інші. Також важливо підтримувати можливість громадян працювати та заробляти гроші на життя, оскільки як відомо це завжди підтримує будь-яку економіку. Щодо глобального партнерства, то наразі ситуація щодо взаємодії України та лідерів на міжнародній арені доволі непогана. В той час як в підтримку росії виступають лише країни, які не найкращим чином себе рекомендують в контексті цивілізованості, нашу державу підтримують найрозвиненіші країни світу, що виступає величезним плюсом у підтримці економічної безпеки.

Цікаву позицію у своєму дослідженні економічної безпеки під час воєнного стану в Україні висловила дослідниця Яна Довгенко, яка акцентує увагу на нерозривність економічної безпеки з рядом понять, зокрема:

1. Врахування інтересів: означає що економічна безпека має орієнтуватися на національні, державні, суспільні, корпоративні, індивідуальні інтереси.

2. Стійкість: означає, що попри важкі зовнішні та внутрішні обставини у державі, національна економіка та економічний розвиток мають прагнути до стабільності та стійкості.

3. Незалежність: це означає, що економіка не має бути залежною від зовнішніх ринків, вона власне має організовувати національні економічні стратегії, не опираючись на зовнішній вплив.

4. Відтворення: як зазначає вчена, центральним аспектом стабільного функціонування економічної безпеки це урахування інтересів за системою від особи до держави [2, с. 35].

Окрім цього, в контексті вивчення проблематики державного регулювання економіки в умовах воєнного стану актуальним є питання, що пов'язані з діяльністю банків в Україні. Це зумовлено зокрема тим, що в найближчому майбутньому також, за деякими прогнозами буде спостерігатися відтік грошей з усіх банків. Це може трапитись через те, що підприємницька (а і в загалі ділова) активність у державі значно знизить свої темпи, і у державі може з'явитись багато безробітних. Це звісно доволі песимістичні настрої, проте потрібно враховувати й їх, щоб мати план заходів на кожний варіант розвитку подій у державі як і під час війни, так і після нашої Перемоги.

Проте, слід погодитись з тезою Ганзюк С. М. про те, що наша країна все ж вистояла з подібними викликами (хоч і меншого масштабу) у 2014 році, а на той час ми й не мали такого рівня фінансової міжнародної підтримки. Одна з крайніх заяв вражаючи – США виділять Україні 725 мільйонів доларів на підтримку у війні. Хоч ці кошти і не направлені на стабілізацію банківської сфери, вони все рівно допоможуть як економіці, так і ходу війни, і бюджетна галузь України такими темпами може протриматись [4, с. 194]

Таким чином, разом з вищевказаними заходами забезпечення економічної безпеки держави під час воєнного стану слід виділити перезапуск українського бізнесу. На важливості цього методу наголошує зокрема Тарас Хавунка, який зазначає, що невеликими темпа-

ми наш національний бізнес повертається до свого звичного ритму життя. Велика кількість підприємств та організацій в той чи інший мірі успішності починають відновлювати свою роботу, при цьому держава їм в цьому лише допомагає. Значна кількість підприємств вже сьогодні мають немалі за обсягом державні замовлення для сфери оборони, що свідчить про мілітаризацію економіки [5].

Тому підсумовуючи отримані результати дослідження наукових позицій з власною позицією слід зазначити, що хоч економіка країни дійсно зазнає сильних ударів у зв'язку з війною, але дії керівництва держави, направлені на утримання стабільності економіки в цілому та економічної безпеки дають підстави робити позитивні прогнози. До того ж слід ще раз підкреслити, що загальне економічний добробут в державі нерозривно пов'язаний з добробутом бюджетної сторони, яка знову ж в свою чергу залежить певною мірою від добробуту банківської сфери, проте як стало зрозумілим в ході дослідження банківська система в Україні наразі знаходиться в дуже хиткому стані, і ми дуже сильно залежимо від міжнародної підтримки.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Пуйда Г. В. Комплексний аналіз філософсько-економічної дефініції «інтелектуальна безпека підприємства». *Економічний аналіз*. 2017. Т. 27. № 4. С. 261-272.
2. Довгенко Я. Стан економічної безпеки в умовах воєнного стану. *Трансформація національної, закордонної моделей економічного розвитку та законодавства в умовах воєнного часу*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції ВНУ ім. Лесі Українки, м. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2022. 418 с.
3. Ярова Ю. О. Структура економічної безпеки підприємства в умовах кризи. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2016. № 13. С. 257–263.
4. Ганзюк С. М. Перспективи розвитку банківських інституцій в Україні. *Фінансові інструменти сталого розвитку економіки* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. 2022, с. 467. С. 193-194.
5. Хавунка Т. Українська економіка під час війни. Що далі? *Економічна правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/04/15/685810/>.